

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

KETVIRTADIENIS

Nr. 81 (4121)

Anykščiai,

1980 m. liepos mėn. 10 d.

Kaina 2 kap.

SOCIALISTINIO LENKTYNIAVIMO BARUOSE

Socialistinio lenktyniavimo nugalėtojai

Išvystę socialistinį lenktyniavimą Tarybų valdžios atkūrimo respublikoje 40-ųjų metų garbei, visų liaudies ūkio šakų darbuotojai pasiekė didelių laimėjimų, vykdamant valstybinius planus ir socialistinius įsipareigojimus.

Pramonės darbuotojai pirmą laiką įvykdė paskutiniųjų penkmečio metų pirmojo pusmečio planus. Dešimtys tūkstančių gamybos pirmūnų, šimtai brigadų ir cechų jau įvykdė penkmečio užduotis.

Susumuoti respublikos jubiliejui skirti socialistinio lenktyniavimo rezultatai. Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Lietuvos Respublikinės Profesinių Sąjungų Tarybos pereinamosios raudonosios vėliavos.

nosios vėliavos paskirtos 28 įmonėms, kombinatams, susivienijimams, organizacijoms.

Už geriausius rezultatus augalininkystės srityje socialistinio lenktyniavimo nugalėtojais pripažinti Kapsuko, Ukmergės, Lazdijų ir Sirvintų rajonai, gyvulininkystės srityje — Pasvalio, Jonavos, Lazdijų ir Vilniaus rajonai. Jiems paskirtos Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir Respublikinės Profesinių Sąjungų Tarybos pereinamosios raudonosios vėliavos.

Trisdešimt pirmųjų lenktynių kolektyvų iškovojo ministerijų, žinybų ir profsąjungų respublikinių komitetų pereinamąsias raudonasias vėliavas.

(ELTA)

Vienuoliktojo penkmečio sąskaiton

Pirmaujantis Anykščių rajono vairuotojas gintarietis Bronius Gudzevičius visu pusmečiu pralenkdamas laiką, baigė vykdyti dešimtojo penkmečio asmeninius socialistinius įsipareigojimus. Penkmečio gvardiečio sąskaitoje vienas milijonas 359 tūkstančiai tonkilometrai! (Automašina „ZIL-133“).

— Vienuoliktojo penkmečio sąskaiton taipogi pradėjo darbuotis dar keletas mūsų ūkio vairuotojų. — pastebėjo soclenktynių eigą kontroliuojanti „Gintaro“ kolūkio ekonomistė Rima Meškauskaitė. — Jų tarpe geri, nuvokūs savo amato meistrai Alfonsas Maldžius, Kazys Kaunielis, Albinas Kaunielis. Visi trys vyrai per penkerius metus kiekvienas planavo atlikti darbų, prilygstančių pusė milijono tonkilometrų (automašinos „GAZ-53“), bet užsibrėžtą ribą jau šiandien viršijo 30–40 tūkstančių tonkilometrų.

Pirmųjų pavyzdys skalina ir kitus sekli jais.

K. Litvinas

Vyndariams — pereinamoji Raudonoji vėliava

Susumuoti Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-mečiui skirti respublikinio socialistinio lenktyniavimo rezultatai. Tarpe kitų kolektyvų, kuriems paskirtos ministerijų, žinybų ir profsąjunginių komitetų pereinamosios raudonosios vėliavos — Anykščių vyno gamybinis susivienijimas „Anykščių vynos“.

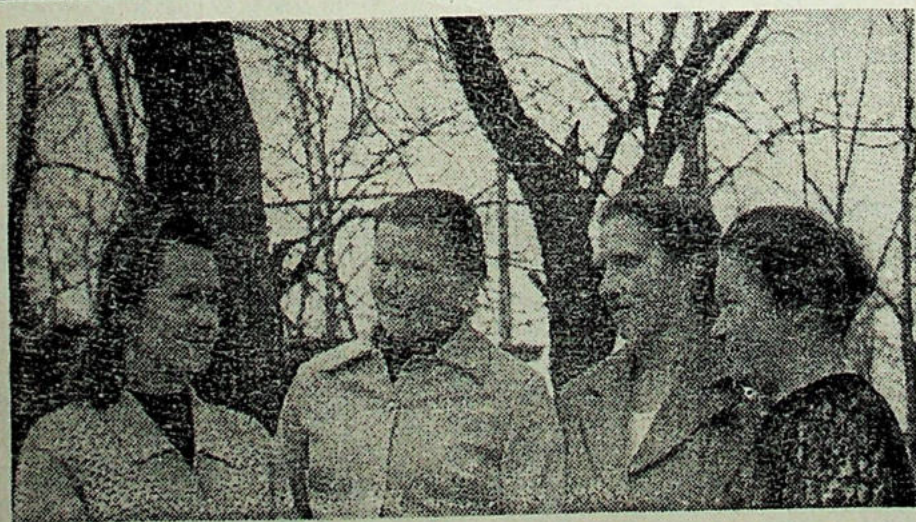
„K. d.“ Inf.

I ką lygiuojasi kinofikatoriai

Kelinti metai paeiliui rajono kinofikatorių socialistiniame lenktyniavime niekam pirmenybės neužleidžia Kavarsko miesto kino teatro kolektyvas, vadovaujamas darbo veteranės Romos Mulvičienės. Kaip mus informavo rajono kinų direkcijos ekonomistė Stasė Kazlauskaitė, su geriausiais rodikliais rajono miestų tarpe kavarskiečiai užbaigė ir šių penkmečio baigiamųjų metų pirmąjį pusmetį. Planinė finansinė užduotis įvykdyta 136,6 proc., bemaž keturiasdešimčia procentų viršyti kino lankomumo rodikliai.

Kaimo stacionarų tarpe geriausiai sekėsi Raguvėlės kino mechanikui Stasiui Ažusieniui, kurio demonstruojamus filmus per šešis praėjusius mėnesius aplankė 4255 žiūrovai, o finansinė užduotis šiečia įvykdyta 128,9 proc. Antroji vieta atiteko nedaug ką atsilikusiam Debeikių kaimo stacionaro mechanikui Jonui Vaiginiui (128,2 proc.), trečioji — Sovenių kaimo stacionarui kino mechanikui Janinai Stankevičienėi).

L. Vakarai

„Gintaro“ kolūkio gyvulininkystės darbuotojų kolektyvas, įsijungęs į sąjunginį socialistinį lenktyniavimą, pasiekė gražių laimėjimų per šiuo metų pirmą pusmetį. Pieno ir mėsos pardavimo valstybei planai su papildoma užduotimi įvykdyti 107 proc.

J. Junevičiaus nuotraukoje: „Gintaro“ kolūkio socialistinio lenktyniavimo pirmosios gyvulininkystėje: veršelių auginimoja Genė Simkienė, melžėjos Elena Jakeliūnienė, Angelė Marcinkevičienė ir kiaulių šėrėja Valė Dobrovolskienė.

Artėjant pabaigtuvėms

225 hektarus pievų ir daugiamečių žolių nušienavo „Aukštakalnio“ kolūkio mechanizatorius Juozas Marcinkevičius, vairuojantis savaeigę šienapjovę. Tai ne iš karto akimi apreišamas plotas, prilygsta dviem stambokiems sėjomainos laukams. Smagiai pasidarbavo ir šio kolūkio šieno presuotojai Algis Medinis ir Antanas Lapeikis, abu kartu supresavę 354 tonas baigiančios džiūti žolės. Artėjant šienapjūtės pabaigai, šie ir kiti kolūkio darbuotojai gali tikėtis, jog jų trūsas bus deramai įvertintas, kolūkio valdybos atžymėtas premijomis.

Pagrindinis darbų krūvis, dorojant šieną, kolūkyje tenka mechanizatoriams. Bet presuotų ryšulių krovimas, kaip ir kituose ūkiuose, dar galutinai nemechanizuotas. Pasitaikydavo valandų, jog šalia A. Medinio vairuojamo preso K-453 pritrūkdavo transporto priemonių. Kad netektų stoviniuoti našiai, šieno ryšuliai buvo metami žemėn ir po kurio laiko rankomis kraunami į tralus.

Taigi, iš peties teko pasidarbuoti laukininkams, jų talininkams. Darbštumo ir pareigingumo pavyzdį čia rodė pensininkai Bronius Petronis, Zosė Binkytė, Genė Sinkūnienė, automašinių vairuotojai Jonas Aleknavičius, Leonas Petronis, Pranas Binkys.

Šieno gamybos planas kolūkyje didelis ir šią savaitę dar tik įpusėtas. Bet kolūkio vyr. agronomas V. Butkevičius apskaičiavo, jog į daržines jau dabar įvežta 150 tonų šieno daugiau, negu jo buvo paruošta pernai per visą vasarą.

Šią savaitę daug kolūkio technikos ir žmonių sutelkta šienainio gamybai. Stropiai dirbaujasi savaeigį smulkintuvą valdantis mechanizatorius Rimas Pauliukas, jaunas traktorininkas Vaidotas Eiva, vežęs masę į tranšėją. Baigiama slėgti antroji 600 tonų talpos tranšėja, tad šią savaitę šienainio gamybos užduotis kolūkyje bus įvykdyta apie 80 procentų. Kartu su kultūri-

nių ganyklų žolę į šienainį jau įmaišyta ir apie 200 tonų pamiškių žolės, kurią nušienavo ir apdžiovinė Miškų ūkio žmonės, padedantys aukštakalniečiams gausinti pašarų išteklius. Šienaudamas pamiškes, pagriovius, itin nuoširdžiai trūsia Troškūnų apylinkės LDT vykdomojo komiteto suorganizuotas žmonių būrys.

Dieną naktį dūzgia kolūkyje žolės miltų agregatas, rūpestingai prižiūrimas mašinistų Vlodo Kauniečio, Juozo Minkevičiaus, Benėdikto Budrevičiaus ir Jonų Jovaišos. Pagaminta 180 tonų žaliųjų granulių — tai du trečdaliai jų gamybos užduoties. Nors visi pievų ir daugiamečių žolių masyvai jau baigiami šienauti, bet šiam vertingam pašarui žaliavos nepritrūks. Jau atžėlęs vešlus liucernos atolas. Aukštakalniečiai įvykdė žolės miltų pardavimo valstybei užduotį. Visos pristatytos į fabriką granulės buvo įvertintos I bei II rūšimi.

D. Binkys
„K. d.“ koresp.

Kronika

Varėnos rajono „Sviesos“ kolūkio gyvulininkystės darbuotojai, aktyviai įsijungę į sąjunginį socialistinį lenktyniavimą dėl gyvulininkystės produktų gamybos ir paruošų didinimo 1979–1980 metų žiemos laikotarpiu, duotą žodį garbingai ištesėjo. Per devynis mėnesius ūkis pardavė valstybei 703 tonas pieno arba beveik 6 procentais daugiau, negu per tą patį 1978–1979 metų laikotarpį. Gerokai viršyti ir mėsos gamybos bei jos realizavimo planai.

Socialistinius įsipareigojimus Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-mečio garbei sėkmingai įvykdė Biržų tarpkolūkinės statybos organizacijos kolektyvas.

Tiksliai pagal numatytą grafiką baigta statyti „Aušros“ tarpkolūkinė gyvulininkystės įmonė — kiaulių penėjimo kompleksas, 500 tonų talpos koncentratų sandėlis, pašarų virtuvė ir kiti pastatai. Jau šiemet įmonės kolektyvas numatė parduoti 500 centnerių kiaulienos.

Kauno priemiestinio S. Neries kolūkio žemdirbiai pirmieji rajone išvarė paskutines pradaiges lankose. Daržinėse suaktyvėja ventiliacija sukrauta virš 400 tonų šieno, tranšėjose — 700 tonų šienainio, pagaminta nemaža ankstyvojo siloso, žolės miltų granulių.

Dabar speciali mechanizatorių grandis suvežė pašarus ir į kolūkiečių daržines.

Vilkaviško rajono „Sėlenos“ kolūkio Sardokų gyvenvietėje atšvestos šimtosios įkurtuvės. Šioje ir gretimose Būdežerių gyvenvietėse nuo to laiko, kai į jas 1971 metų pabaigoje šeimiškai pirmieji respublikoje

persikėlė iš atokių sodybų, gyventojų padaugėjo daugiau kaip dvigubai.

Klaipėdos „Baltijos“ laivų statytojai mėnesiu anksčiau numatyto laiko perdavė Archangelsko žvejams naują žvejybinį tralerį „Kornotopas“. Laivas aprūpintas naujausia žuvies paieškų ir navigacijos technika.

Nuo penkmečio pradžios Vilniaus „Žalgirio“ staklių gamykla sukaupė tiek metalo, kurio pakaktų papildomai pagaminti daugiau kaip 1300 frezavimo mašinų. Žaliavų ekonomija tapo vienu iš pagrindinių socialistinio lenktyniavimo rodiklių. Kas antras gamininkas įmonėje dirba pagal asmenines taupymo sąskaitas.

Išleista eilinė Vilniaus aukštosios partinės mokyklos klausytojų laida. Diplomai įteikti 115 klausytojų, kurie nukreipti partiniam ir tarybiniam darbui į Latvijos ir Lietuvos TSR.

(ELTA)

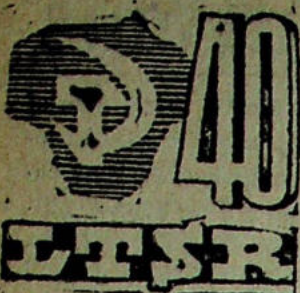
Į Respublikinę dainų šventę

Vakar anykštėnai, rajono vadovai išlydėjo į Vilnių paskutinius mūsų rajono meno saviveiklos kolektyvus, palinkėjo jiems kuo geriausios sėkmės Respublikinėje dainų šventėje ir jos konkursuose.

Į Respublikinę dainų šventę, jos repeticijas išvyko 15 mūsų rajono meno saviveiklos kolektyvų, 457 saviveiklininkai, kurių dauguma — dainininkai ir šokėjai. 175 saviveiklininkai dalyvaus konkursuose. Tai pramiginių šokių liaudies kolektyvo „Verpetas“ vaikai ir jaunuoliai, Anykščių kultūros rūmų mišrus choras, kaimo kapela, taip pat muzikos mokyklos pionierių choras.

Respublikinė dainų šventė prasidės penktadienį liudies ansamblių vakaru. Šeštadienį, liepos 12 dieną, pasirodys mūsų dainininkai, o šokėjų matysime sekmdienį gražiajame visos respublikos šokėjų būryje.

„K. d.“ Inf.

Sių metų liepą kovų bendražygiai, partijos veteranai jį pasveikintų su Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-mečiu. Spalio 1-ąją dieną giminės, draugai nepagalėtų jam nuoširdžių žodžių, sveikindami su šešiasdešimt šeštuosiu gimtadieniu. Pasveikintų, palinkėtų... Bet nebus jau kam įlekti raudonų rožių puokščių. Tik gelėse pakabės Biržų girioje stovintis paminklas, susikaupę Antakalnio karių kapinės prie kuklaus granitinio obelisko ilgai stovės žilagalviai kovų veteranai. O Kunigiškių kaimo senoje sodybvietėje dar gailiai vėjuje suos obelys... Stasys Sklėrius jau niekuomet nesugrįš pas savo žygio draugus, niekuomet nepasieks jį gimtuosius Kunigiškius. Jo gyvenimo siūlą pačiame jaunystės sužydėjime nutraukė vokiškųjų okupantų ir buržuazinių nacionalistų kulkos. Tuomet, 1942 metais, jam buvo tik dvidešimt aštuoni... Nuo tų dienų prabėgo ne vienas dešimtmetis, o Stasio Sklėriaus darbai ir prasmingas gyvenimas, šviesus kovotojo už naują rytojų atminimas pasiliks darbo žmonių širdyse. Stasio Sklėriaus pavardę

surasime enciklopedijose ir istorijos vadovėliuose, laikraščių ir žurnalo puslapiuose, revoliucinio judėjimo ir Didžiojo Tėvynės karo metų dokumentuose. Revoliucinio judėjimo ir kovų veteranų prisiminimai, bylotė byloja, kad tai buvo nepaprastos valios, narsos, energijos kupinas, bebaimeis komunistas. Stasio Sklėrio bendražygių, artimųjų prisiminimai, Partijos istorijos instituto prie Lietuvos Komunistų partijos

mažuose, kur jie vleningai ejo su raudona vėliava ir traukė „Atsisakom nuo senojo svieto“. Dar neturint ir dvylikos metų Stasys jau atiduodamas į buožių „globą“, anksti pajunta duonos kainą, karčią neturtingojo valstiečio vaiko dalį... Pasaką betarnautų pusbernių ar samdinių, jis, prie progos, stengdavosi nors trumpam sugrįžti į Kunigiškius pas tėvus. O čia, Sklėrių namuose, rinkdavosi pažangūs, re-

Sklėriai, Alfonsas Matulionis, Juozas Braknys, Pranas Baukys. Kuopelės sekretoriumi buvo išrinktas Stasys Sklėrius, kurį visi nutarė vadinti slapyvardžiu „Sermukšnis“. Konspiraciniais sumetimais ši komunistinė kuopelė buvo pavadinta „Svėdasų 1-ąja“.

Kai Alfonsas Matulionis iš Rokiškio parsivežė šapiragrafą, kunigiškičiai komunistai spausdino ir platino atsisaukimus.

Išrenkamas Lietuvos Komunistų partijos Rokiškio apskritys pagrindinio komiteto sekretoriumi. Tuo metu Rokiškio apskrityje jau veikia 17 partinių ir 11 komjaunimo kuopelių, kurios apjungė 103 komunistus ir 53 komjaunuolius. Stasio bendražygis Antanas Arūna (dabar personalinis pensininkas) prisimena tuos metus: „Prieš policininką Stasys buvo pramušgalvis vaikas, kuriam vienai niekai, aplūžusiu, su vienu pedalu dviračiu įveikt kelias dešimtis kilometrų. Su draugais vienmečiais — rimtas, prityres pagrindininkas. Stasys Sklėrius dalyvavo Panemunėlyje įkuriant partinę kuopelę, mūsų ryšiai ejo per jį. Iš jo gaudavome instrukcijas, komunistinė literatūra, o nuošalus Kunigiškių kaimas tapo nelegaliu apskritys komunistinio judėjimo centru“.

Viesoje Rokiškio apskrityje plečiasi pagrindinių partinių ir komjaunimo kuopelių veikla, savo gyvenimą su šlovingosios partijos ir komjaunimo grelomis sujungia vis daugiau revoliucingai nusiteikusių žmonių. 1937—1939 metais, kuomet Stasys Sklėrius dirbo LKP Rokiškio apskritys pagrindinio komiteto sekretoriumi, buvo labai įsimintini jo gyvenimo. Jo neramiole, audringoje jaunystėje šie metai paliko gilų pėdsaką. Įtempta kova pagrindinė darbas su žmonėmis Stasys Sklėrius dar labiau užgrūdino.

TOLI NUO TĖVISKĖS

1940-ųjų vasara. Lietuvos kaimuose ir miestuose vyksta mitingai, šventinės eisenos. Atkūrus Tarybų valdžią mūsų krašte, kartu su visais neslepia savo džiaugsmo ir Stasys Sklėrius. Tai kas, kad dar maudžia rankas nuo

sunkaus darbo, kad mintys dar gyvi prisiminimai apie fašistinės diktatūros įrengtą „darbo stovyklą“, iš kurios S. Sklėrius ka tik sugrįžo. Juk jo gimtinės darbo žmonės dabar tapo lygiateisiais šeiminkais...

Stasys, pradėjęs dirbti Svėdasų valsčiuje, greitai išrenkamas Lietuvos Komunistų partijos Rokiškio apskritys komiteto sekretoriumi. Darbu jo laukė begalės.

1941 metų vasario 5—9 dienomis Kaune įvyko Lietuvos Komunistų partijos V suvažiavimas, kurio delegatų išrenkamas ir Stasys Sklėrius. Šiame suvažiavime jis išrenkamas LKP Centro Komiteto nariu. Grįžęs iš suvažiavimo apskritys komiteto sekretorius su dar didesne energija kibo į organizacinį ir naujo gyvenimo kūrimo darbą...

Bet visiems jo siekiams ir darbams nebuvo lemta išsipildyti. Prasidėjus karui, kurį sukėlė klastingai užpuole mūsų šalis, vokiški gribai, kartu su kitais apskrities tarnybais aktyviais S. Sklėrius traukiasi į šalies gilumą. Čia, toli nuo gimtinės, Stasys susitinka su buvusiais kovos bendražygiais. Su vienais jam teko bendrauti, buržuazijos valdymo metais dirbant sunkų pagrindinio darbo, kitus jis žinojo kaip bebaimeis revoliucinio judėjimo dalyvius, partinius ir komjaunimo aktyvistus.

Jis susitinka ir su Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto antruoju sekretorium I. Meskupu, kuriame buvo pavesta vadovauti LKP CK operatyvinei grupei, išvyskanti 1942 metais į priesą užnugarį.

Pus dangiau

Švyturiai niekad neužges...

VYTAUTAS BAGDONAS

Centro Komiteto archyvuose išlikę vertingi dokumentai man padėjo atkurti kai kuriuos šio komunisto gyvenimo epizodus...

NERAMI JAUNYSTĖ

Po audringų spalio socialinės revoliucijos įvykių 1919 metais iš Petrogrado Sklėrių šeima atvyksta į Kauną, o vėliau persikelia ir į Lietuvą. Paūgėjusiam jaunuoliui tėvai ir giminės papasakodavo apie tas dienas, kurios sukrėtė visą pasaulį... Papasakodavo ir apie Kunigiškių kaimą, kuris jau nuo seno garsėjo savo revoliucinėmis nuotakomis. Taip ankstyvoje vaikystėje Stasys sužinojo apie tai, kaip dar 1905 metais kaimiečiai susirinkę mokyklos kieme sudaužė caro portretus ir tuo išreiškė solidarumą su Rusijos darbininkų kova prieš caro patvaldystę. Sužinojo ir apie kunigiškičių dalyvavimą su rengioje demonstracijoje Ka-

volingai nusiteikę kunigiškičiai, kurie slapta skaitydavo revoliucinę literatūrą, pasukdavo kalbą apie kovą prieš išnaudotojus. Po tokių sueigų Pakalnėje, Gudonyse, Kunigiškiuose ir kituose aplinkiniuose kaimuose pasirodavo atsisaukimai, valstybinių švenčių metu kai kur suplazdėdavo raudonos vėliavos. Policija piktnos, ieškojo kaltininkų, bet net nenutuokė, kad čia, Kunigiškių kaime, jau savo veiklą pradėjo Feliksas Sklėrius, Kazys Baukys, Juozas Silinis, Povilas Sklėrius, Justas Braknys ir kiti.

1934 metais iš Rokiškio apskritys partinės organizacijos atėjo nurodymas Kunigiškių kaime organizuoti partinę kuopelę. Vieną gražią rugsėjo mėnesio pavaikare į Kūdrėlių kalnelį susirinko iš anksto pakviesti vyrai. Įvyko steigiamasis kuopelės susirinkimas. Pirmaisiais jos nariais tapo broliai Stasys ir Vitoldas

1935 metais Kunigiškių pagrindininkai patiria pirmuosius išbandymus. Rokiškio gimnazijoje už nelegalią veiklą areštuojamas Alfonsas Matulionis. Jis spėja pasakyti draugui, kad tasai įspėtų kunigiškičius pagrindininkus. Į Kunigiškius atvykę policininkai velui naršė visų įtariamųjų namuose — komunistinė literatūra buvo saugiai paslėpta. Ne kartą žvalgybininkai surengė kratas ir Sklėrių namuose. Tačiau nieko įtartino neradavo, nes ir tėvai, ir sūnūs mokėjo partijos atsisaukimus patikimai paslėpti. Žvalgyba visais būdais stengėsi pakirsti pagrindininkų veiklą, darė kratas, suiminėjo įtartinus, sodino į kalėjimą. Už grotų pateko ir Stasys Sklėrius, Eduardas ir Alfonsas Matulioniai. Kalėjime sėdėjo ir Angelė Sklėrienė — Stasio motina, kuri priėjus revoliucinio judėjimo dalyviams...

1937 metais Stasys Sklėrius

Rytoj prasideda Respublikinė dainų šventė

Kuo geriausios sėkmės Skamba Juodupės dainos

Kartu su kitais geriausiais meno saviveiklos mylėtojais ir entuziastais, teisę dalyvauti Respublikinėje dainų šventėje iškovojo Janušavos kultūros namų kaimo kapelė. Nevienodas jos narių kelias buvo į meno saviveiklą, vienų jų seniai nesiskiria su mėgstamais muzikos instrumentais, kiti tik prieš metus kitus įsijungė į meno saviveiklininkų šeimą. Kapelai vadovauja kultūros namų direktorius Vytautas Jatautas. Pagal specialybę jis žemdirbys, prieš penkerius metus baigė Silutės žemės ūkio technikumą, dirbo „Gintaro“ kolūkyje laukininkystės brigadininko pavaduotoju. Meilę muzikai jis atsinešė iš vaikystės, besimokydamas vidurinėje mokykloje lankė muzikos mokyklą. Vėliau, kur jis bedirbo, dalyvaudavo meno saviveikloje. Meilė dainai ir muzikai, rūpestis prasmingu kolektyvo narių laisvalaikiu jį atvedė į kultūros darbuotojų gretas.

Kaip iniciatyvus meno saviveiklininkas didelį patyrimą yra sukaupęs „Gintaro“ kolūkio technikos eksploatavimo inžinierius — Alvydas Stičūnas. Jau daug metų jis

dalyvauja kolūkio estradiname ansamblyje, yra pagrindinis dainų atlikėjas, daug kartų yra koncertavęs. Tą patį galima pasakyti apie jo brolį Valdą Stičūną, kuris be meno saviveiklos dar yra pasiekęs gerų rezultatų sporte, mėgsta piešti ir žužinėti. Sioo metu Valdas turistiniais maršrutais keliauja po Bulgarijos liaudies respubliką, todėl jis įsijungs tik į paskutines repeticijas ir taip pat dalyvaus džiugiam renginyje. Respublikinėje dainų šventėje dalyvaus kolūkio vyr. statybos darbų vykdytojas Rimantas Kernagis, dispečeris Virginijus Karvelis.

Didelę pagalbą organizuojant Janušavos kultūros namų kaimo kapelą, dalyvaujant apžiūrose, zoninėje bei rajoninėje dainų šventėse suteikė Anykščių centrinės ilgoninės gydytojas Gediminas Dambrava ir Kavarsko vidurinės mokyklos mokytojas Stasys Svirskas.

— Be šių entuziastų ir gabių saviveiklininkų mes nebūtume galėję pasiekti gerų rezultatų, — sako kultūros namų direktorius V. Jatautas.

Laimingo kelio, daug šventiškos nuotaikos palinkėjo „Gintaro“ kolūkio žemdirbiai, išlydėdami kaimo kapelės saviveiklininkus į Respublikinę dainų šventę.

Vytautas Krasauskas „Gintaro“ kolūkio pirmininko pavaduotojas politiniams ir masiniam darbui

Į Juodupės vilnos audinių fabriko „Nemunas“ choro repeticiją atėjo solidaus amžiaus žmonės. Tai šio kolektyvo veteranas Aleksandras Belovas. Jis gerai prisimena tą 1946-ųjų metų dieną, kai buvęs vargonininkas J. Kastėnas sukvietė būrelį entuziastų į pirmąją choro repeticiją. Ir taip jau trisdešimt ketverių metus Aleksandras varstė klubo duris. Jis čia šeiminkas, visų gerbiamas žmogus. Vargu ar šiandien jis pasakytų, kelis šimtus dainų per tą nemažą laiko tarpą sudainavo, kelis šimtus, o gal tūkstančius kartų jaudinosi prieš atsakingus koncertus Juodupėje ir Vilniuje, dainų šventėse ar masiniuose vaidiniuose...

1946-iejį. Vyresnio amžiaus juodupiečiai negali pamiršti tų pirmųjų dainos entuziastų koncertų, tų lietuvių klasikų J. Naujalio, C. Sasnausko, S. Simkaus bei pirmųjų lietuviškų tarybinių dainų.

J. Kastėnas sėkmingai paruošė kolektyvą 1946, 1950 ir 1955 metų respublikinėms dainų šventėms. Choras, tarsi ažuolas, vis giliau leido šaknis, išsilapojo, išaugo daugiau nei dvigubai. Vis sudėtingesnis darėsi repertuaras.

1957 m. chorui pradeda vadovauti jaunas specialistas V. Juodeika. Repertuaras pasipildė naujais rusų bei užsienio klasikų kūriniais. Saviveiklininkai pastato M. Petrausko operetę „Konsilium fakultatis“.

Tuo metu pagyvėjo ir kiti meno saviveiklos žanrai. Ir 200 vietų žiūrovų salė jau darėsi ankšta.

O chorui — savi rūpesčiai. Atkaklaus darbo dėka kolektyvas gerai pasiruošė 1960 m. respublikinei dainų šventei. Šventės konkurse užėmė garbingą trečiąją vietą.

1962 m. chorui pradėjo vadovauti V. Pučka. Kolektyvo veikla dar labiau suaktyvėja. Gerai pasiruošta

1963 m. surengiam respublikiniam vyrų chorų saskrydžiui, 1965 m. respublikinei dainų šventei. O 1970 m. šventės konkurse juodupiečiai iškovojo pirmąją vietą respublikoje.

Sunku šiandien išvardinti visus choro „trofėjus“ — diplomus, garbės raštus, prizus, iškovotus rajoniniuose, zoniniuose bei respublikiniuose konkursuose. Nė vienas stambesnis rajoninis ar tarprajoninis renginys neapsieina be nemuniečių.

Juodupiečių darnūs balsai gerai nuskambėjo Vingio parko estradoje ir 1975 m. respublikinėje jubiliejinėje dainų šventėje. Sekančiais metais kolektyvas atšventė savo veiklos trisdešimtmetį.

Ir vėl darbas, darbas. Vėl ilgos varginančios repeticijų valandos, naujų dainų frazės, iš kurių nors ir lėtai, tačiau ryškėja naujo kūrinio kontūrai. Dažnai vardan repeticijos tenka ir nealidėtinus darbus atidėti. Juk choras — keleto dešimčių

entuziastų monolitas, kur kiekvienas dalyvis tarsi varžtelis sudėtingame mechanizme. Sutriks jis — išsiderins visas mechanizmas.

O šiandien jau galima ir lengviau atsikvėpti. Juodupės „Nemuno“ fabriko mišrus choras — 1980 m. Respublikinės jubiliejinės dainų šventės dalyvis.

Tačiau choro vadovas V. Pučka jau šiandien žvelgia į ateitį. Jį jaudina problema — jaunimas pasyviai žiūri į choro veiklą, nenori papildyti jo gretų. Kaip patraukti, prikalbinti?

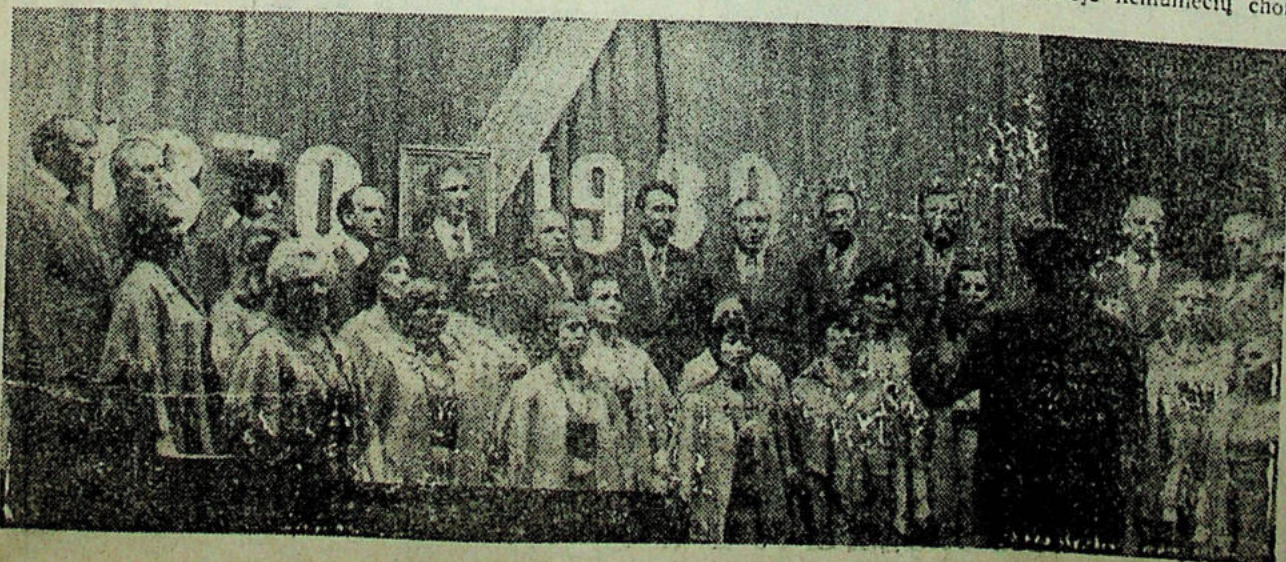
Yra ir gražių pavyzdžių. Choro gretas papildė visa šeima. Vėteranų tarpe jauni veidai švyti. Kad taip daugiau tokių entuziastų.

Repeticija. Choristai minutėlei nutyla, susikaupia. V. Pučkos rankos mostas ir galimai suskamba daina:

„Prie Nemuno kitas išaušo jau rytas...“

Ir norisi pridurti: ilgiausiu, laimingų ir kūrybingų metų!

R. Stalauskas A. Zibolio nuotraukoje: dainuoja nemuniečių choras.

KOLEKTYVINIS
DARBAS

(Pabalga. Pradžią žiūr.
Nr. 67 (4107))

Teko matyti šeimų, kuriose sunku nustatyti, kas ką auklėja — tėvai vaikus ar vaikai tėvus. Reikalavimus kelia ne tėvai vaikams, o vaikai tėvams. Ateina momentas, kad tėvai nuo vaikų ima gintis diržu. O tai susiklosto palaipsniui. Kai nuo kūdikystės tėvai perdėta rūpinasi, kad jų vaiku-
(dažnai vienintelis) visko turėtų, kad jis skaniai būtų pavalgydintas, gražiai (būtinai gražiau už kitus) aprėdytas, kad jis turėtų pačius gražiausius žaislus. Tai jie daro iš didelės meilės, patys daug ko atsisaikydami, net nuo būtiniausių šeimai dalykų. O vaikas net neįtaria, kad ir tėvams kažko reikia. Pamažu pripranta manyti, kad jo norai tėvams yra įstatymas. Vaikai nežino tik savo norus, paremtus godumu.

Tokie tėvai ne taip retai klausia: „Kas pagadino mano berniuką? Tikriausiai, blogi draugai. Net neapsižiūrėjau...“. Jie net nenujaučia, kad vaiko rengimas gražiau negu savęs, kad vaiko šeimoje iškėlimas aukščiausių tėvų, visada gadiną pačius vaikus.

Seimoje, kur buvo sakoma: „Mano angeliukas“, „Mano gėlytė“, dažniausiai sūnelis virsta skraidančiu vabalu, ant savo sparnų nesandėtu tėvams skausmą ir sielvartą. Ta „angeliška sutvėrima“, „gyvenimo gėlytė“ reikėtų kietai sumti, bet tėvai nežino, ką daryti. Ypač motinos svyruoja, kai joms reikia būti nepalenkiamai griežtomis ir nuseklioms.

Teko matyti ne vieną atvejį, kai patys vaikai jau laukė pelnytus bausmės už žymų nusikaltimą, o tėvai nesugebėjo narodyti vaikui, kad jie ne tik myli, yra su-

nul švelnūs, bet gali būti ir griežti, reiklūs. „Gėlytė“, „angeliukas“, vieną kartą nenubausi už nusikaltimą, kitą kartą tik primini, kad nusižengė, ima putoti, šurkščiai aiškintis.

Išpaikintas vaikas negali būti laimingas, nes nėra tėvų, kurie galėtų patenkinti savo vaikų visus norus. Norai auga nepastebimai, jie gali išaugti iki reikalavimo sunėsti visus iš parduotuvės žaislus. Tik patenkinus vienus norus, tuoj kyla kiti, aukštesni.

Tada imamas diržas. Bet jis panaikina tik susidariusį konfliktą, pablogina santykius su tėvais. Gimsta naujas konfliktas, kurį tenka spręsti jau sudėtingesnėmis sąlygomis.

Išleptų vaikų tėvai nedrausmingumą laiko judraus charakterio pasireiškimu, net būtinu talentingo vaiko požymiu. Vaikas nedrausmingas, o jie mano, kad sūnelis kaip kalnų upokšnis veržliai eina į gyvenimą. Mūsų filmuose nedrausmingumas laikomas tam tikru didvyriškumu, net žygdarbiu, blogiausiu atveju sąmojingumu pokštu. A. Gerce-nas rašė: „Be drausmės nėra ramaus gyvenimo, pasitiki-kėjimo, paklusnumo, nėra galimybių išvengti pavojų“.

Psichologai nustatė, kad dažnai tėvams tenka imtis diržo vaikų draugystei nutraukti, nes draugystė veda į nusikaltimų vieškelį. Ypač vidutinio amžiaus paaugliai nusikaltimus padaro grupėmis, kurių sudėtyje yra tik vienas organizatorius. Sian-dieninis gyvenimo būdas daugelį tėvų šokiruoja: „Mums telieka tik bausti, o auklėti neturime kada — dar mažą aliduodame į lopšėlį, paskui — į darželį. Mokyk-loje vaikai išbūna vos ne

aštuonias valandas. Kada gi auklėti?“

Dar sunkiau auklėti, kai nežinome su kuo mūsų vai-kai draugauja, mokosi, lei-džia laisvalaikį, kieno įta-koje jie elgiasi. Psichologai pataria leisti vaikams pasi-rinkti draugus savarankiš-kai, bet... savarankiškumas čia sąlyginis, nes, pavyz-džiui, pirmos klasės moki-niai draugus renka ne pa-

nešiti namo kaimynų vaikų žaisliuką, kitą kokią niekulį, vystosi nesąžiningumas. Ma-žas vaikas, matydamas vi-liojantį daiktą svetimame kieme, negali suslabdyti go-dumo. Yra šeimų, kur tokie viliojantys daiktai visada būna blogai padėti. Esant netvarkai, vaikas ima elg-tis savavališkai. Niekam nie-ko nesakydamas, pats nieko nepasiklausęs, ima šeimini-

jei melavimas liktų tik vai-kiškos fantazijos vaisius — kaip žinome, jau vienerių metų vaikas gali sumeluoti (vaikai įpratę tam tikru bal-su priminti, kad jiems būtų paduodamas puodukas, byl jie šaukia a a a ir norėdami suklaidinti suaugusius). Iki-mokymkliniais metais, maž-daug nuo dviejų iki šešerių metų pasireiškia „auksinis“ vaiko melo laikotarpis. Vai-kai meluoja betarpiškai, sa-vo kūrybinės fantazijos ver-čiami, meluoja meniškai, me-luoja, patys neskirdami, kur yra teisybė, kur melas. Me-lo srityje, pažymi mūsų žy-mus pedagogas J. Geniušas, šiuo metu tikri poetai: me-luodami, jie tiki, melas juos patenkina taip, kaip poetą kūrybinis darbas. Bet me-las slepia nusizengimus. Me-lu pridengiama karti tiesa. Melas šaknijas iki ištisinio melo.

Tėvai turėtų išsiaiškinti melo šaknis. Holas Stenlis (1844—1924, amerikiečių psi-chologas ir pedagogas) melą suskirstė į penkias katego-rijas.

Taip pat maždaug sukla-sifikavo melą profesorius Jonas Laužikas savo straips-niuose periodinėje spaudoje:

a) heroiškas melas — vai-kas meluoja, kad išgelbėtų draugą nuo bausmės. Daž-nai vaikai meluoja, kad ga-lėtų apsaugoti tėvus nuo gė-dos. Tai šventas melas; jis retkarčiais reikalingas. To-kia melo rūšis būdinga ir suaugusiems, tai kodėl vai-kai už šventą melą perla-ni diržu?

b) principinis melas — vai-kai galvoja (ir galbūt suau-gusių paskatinti, ypač kino filmų herojų), kad tiesą rei-čia sakyti tik savo drau-gams, artimiesiems. Nemy-limiems, priešams, nepaži-ntiems būtina meluoti. Ši melo rūšis dažnai yra ža-

linga, ne taip retai atveda į egoistinį melą, parentą savanaudiškumą.

c) egoistinis melas — me-las iš pavydo, melas savo gerovei padidinti. Tai pati žalingiausia melo kategorija, ją reikia su šaknimis rauti nuo pat vaikystės, nes toks melas atneša daug žalos. Visuomenėje yra žmonių, kurių egoistinis melas tam-pa sunkiu šmeižu, neleidžia ne tik pavieniams asmenims ramiai gyventi, bet sudrebi-na ištisas įstaigas, didžiū-lius darbo žmonių kolekty-vus;

d) fantastinis melas — tiesos iškreipimas. Vaikams būdinga tikrovės reiškinius hiperbolizuoti. Ypač bend-raudami su tėvais bei bend-raamžiais jie tikrus įvykius bei reiškinius aprėdo puoš-niais melo rūbais. Toks me-las retai kada neša žalą. Jo negalima painioti su patalo-giniu melu;

e) pataloginis melas irgi turi fantastinį elementą, bet tai liguistas melas. Jis būdingas psichiškai nesvei-kiams vaikams. Jie mėgsta pasakoti apie savo žvgius, kurių niekada nėra atlikę ir net neįstengtų, pasakojia apie nebūtus dalykus, norė-dami save iškelti, išgirti. Pataloginis melas dažnai būna ištisinis: „Tik prasl-žiojo ir sumelavo“. Vienos internatinės mokyklos penk-tokas gal trejetą metų kas-dien pasakodavo, kaip jo tė-vas, jūrų kapitonas, sugrįžęs iš kelionių po Afriką, vis parsiveža kokį nors retą žvėrį. Taip tėtis susivežė vos ne didžiulį zoologijos sodą.

Psichologai nustatė, kad diržas ir melas — du bro-liai dvyniai, turi tą pačią mamą, tik skirtingus tėvus. Griežtos bausmės visada at-neša melą. Todėl kova su melu turėtų prasidėti panai-kinant sunkias fizines bei moralines bausmes. Be to, negalima kovoti su vaikų melu, kai patys meluojame. Yra tėvų, kurie vaikams meluoja nuolatos. Norėdami kovoti su vaikų melu, siek-dami įkvėpti vaikams tiesos troškimą, pradėjime darbą nuo savęs, o ne nuo vaikų. Nugalkime savo melą, ne-reikės bausti už melą vai-kus.

nekelk tai į pusi.

Zmogui mylėti žmogų — tai galbūt sunkiausia, kas mums užduota...

Vokiečių poetas
R. M. Rilke

Viena mokslininko die-na vertingesnė už visą nemokšos gyvenimą.

Arabų patarlė

Tas gražus, kas gra-žiai elgiasi.

Indų patarlė

Zmogu, apkalbantį ki-tus, vyk iš savo namų.

Falesas

Kaip rūdys suėda gele-žį, taip pavydas siela.

Periandras

Girtavimas yra bepro-tybės treniruotė.

Pitagoras

Mažų klaidų leng-va pereiti prie stambių ydų.

Seneka

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

Apolonija Obolėnaitė

3 psl. 1980. VII. 10

Kai ateis mokytojas

pročiai, kokios pažiūros ir kokią visa tai gali turėti įtaką jų auklėjamajai klasei. Be to, lankydamiesi šeimas, mokytojai pradeda glaudžiau bendradarbiauti su tėvais, reikalaujant, kad jie takti-ninkauti arba remtis jų pa-galba.

Tačiau tėvai labai įvai-riai žiūri į tuos pedagogų vizitus. Vieni juos brangi-na, jų laukia, jiems ruošia-si, kiti į juos žiūri abejin-gai — jeigu reikia, tegu ateina. O netruksta ir tokių, kurie stačiai vengia susitik-ti su mokytojais, nenori at-virai jiems pasipasaoti apie vaiko pomėgius, apie ryš-kesnius jo charakterio bruo-žus, nuosirdžiai pasitarti, pasidalyti savo tėviškais rūpesčiais, pasidžiaugti vil-timis, pareikšti savo pagei-davimus ar paprašyti pata-rimų.

Suprantama, šeimose bū-na momentų, kai joks paša-

poalbio, bevelydamis kažką nutylėti, kažko neparodyti. Jeigu pedagogui pasiūlo atvykti į šeimą, kai ten at-mosfera visai nepalanki sub-tiliam pokalbiui, jeigu šei-mos nariai susipykę, nesusi-tvarke, neatidėliotinių darbų užgultų ar nesėkmių prislėg-ti, tokiais atvejais būtina vyriškai tvardyti, nede-monstruoti savo blogu nuo-taiku, o atvirai bei nuošir-džiai atsipyti mokytoją ir paprašyti vizitą pakartoti linkamesniu laiku.

Tėvai turėtų suprasti, kad mokytojai lanko šeimas jo-kio būdu ne savo malonu-mui, ne pramogai ir ne for-maliai atlikdami jiems skir-tą pareigą. Mokytojas, eida-mas lankyti vieną ar kitą savo mokinio šeimą, ruošia-si tam vizitui ir gautas ži-nias bei patirtus įspūdžius panaudoja darbe su moki-niu. Lankydamasis namuose, mokytojas ne tik nori pa-

matyti, kokios buitinės sąly-gos šeimoje, kokia tvarka, kur jo mokinys laiko savo knygas, kur mokosi pauo-kas, bet kartu jis nori pa-tirti, kaip mokinys elgiasi šeimoje ir kaip su juo elgia-si, kokius jis gauna įparei-gojimus ir kaip juos atlieka, kokie šeimos narių higieni-niai įgūdžiai, koks kultūri-nis lygis, kuo domisi, ką skaito, kaip tarpusavy bend-rauja. Visa tai turi įtakos mokinio charakteriui, jo el-

gesiui ir jo pažangumui. Tai žinodamas mokytojas gali sėkmingiau organizuoti sa-vo klasėje mokomąjį-auklė-jamąjį darbą.

Teisingi tėvų atsiliepimai apie vaiką, kritiškos pasta-bos apie jo elgesį namie ir už namų slenkščio padeda pedagogui suprasti šeimos narių tarpusavio santykius, jų bendravimo formas, įga-lina mokytoją geriau įsijaus-ti į savo mokinio interesus, objektyviau vertinti jų poel-gius, nuoširdžiau su jais bendrauti ir kartu stiprina pedagogų ryšius su šei-na, siekiant vienodų auklėjimo rezultatų.

Todėl tėvai turėtų neabe-jingai laukti mokytojo atsi-lankymo ir savotiškai šiam susitikimui ruoštis. Juk rū-pestingiems tėvams, pradė-jus vaikui lankyti mokyklą, kyla aišes problemų: kaip įvesdinti vaiką į naują ko-
lektivą, kaip jį pratinti sa-

varančiškai dirbti, kaip kontroliuoti jo mokymąsi, kaip su vaiku bendrauti, ne-prarandant savo ir nemen-kinant mokytojo autoriteto ir daugelis kitų. Mokytoji atėjus į namus, galima at-virai išsiaiškinti šiuos ir ki-tus panašius klausimus. To-kie pokalbiai tikrai gali su-tvirtinti šeimos ir mokyklos bendradarbiavimą ruošiant jaunąjį pilietį sėkmingam darbui ir šviesiai atečiai.

Mokytojo patarimai, jo nurodymai bei reikalavimai ne tik neturėtų būti igno-rujami, bet nevalia jų nė kritikuoti, ypač vaikams gir-dint. Kartais tėvams atrodo, kad kai kada mokytojai rei-kalauja ne esminių ir nebū-tinų dalykų. Mokinio apran-ga, jo knygų priežiūra, jo dienos režimas, higieniniai įgūdžiai, elinių bei estelinių pažiūrų formavimas kai ku-riems tėvams gali atrodyti smulkmenos, į kurias never-ta kreipti dėmesio. Deja, to-kių „smulkmenų“ nepaisy-mas neretai išsukia nesusi-pratimus, kas labai ansunki-na mokytojo darbą ir daro neigiamą įtaką mokiniams. Mokiniai, pajutę, kad tėvai nepritaria kai kuriems mo-kytojo reikalavimams, mėgi-na ir patys priešintis mo-kyklos potvarkiams. O tada — lengviausias kelias pa-žeisti drausmę ir nusiristi į atsilikėlių eiles.

Todėl, kai ateis mokytojas — o jis tikriausiai anksčiau ar vėliau ateis, — tėvai tu-rėtų jį taip sutikti, kad sis susitikimas nepažeistų be šviesių pėdsakų nei moky-tojui, nei mokiniui, nei jo tėvams.

Mokykloje, kaip prie šaunios gamyklos kon-vejerio, darbas

darbą veja. Tikslai nežinoda-mi švietimo darbo specifikos, žmonės pavydžiai šneka apie ilgą — daugiau kaip du mėnesiai — pedagogų ato-stogas. O iš tikrųjų šis dar-bas nesustojia ištisus metus. Stai nespėjo nudžiūti raša-las keliamejiu klasių moki-nių pažymėjimuose, nespė-jo nulikti didžiųjų ir mažųjų abiturientų išleistuvių dainų aidas, o mokyklos slenkstį jau mina nauji būsimieji jos šeimnininkai — septynmečiai.

Jiems, kaip ir visiems mo-kiniams, mokslo metai, aiš-ku, prasidės rugsėjo pir-mąją. Tačiau dabar, vos jau nesniųjų klasių mokinius iš-leidus atostogų, į mokyklą pakviečiami būsimieji pirma-klasiai. Kad prasidėjus naujiems mokslo metams mažiųjų mokinukai nesijaus-tų lyg bailūs kiškėliai, kad jie iš anksto apsiprastų su nauju kolektyvu, su būsi-muoju darbu, kad susipažin-tų su mokyklos tvarka, su mokinio elgesio taisyklėmis, kad sugebėtų dirbti ir elgtis kaip pridera tikriems moki-niams, dvi savaites jie lan-ko parengiamąsias pamokas.

Sis septynmečių įvesdin-mui į mokinių gretas ski-riamas laikotarpis labai at-sakingas ir būsimųjų pirma-klasių mokytojams. Per tas keliolika dienų mokytojai stengiasi geriau pažinti sa-vo būsimuosius auklėtinius, patirti jų pažiūras į moky-mąsi, patikrinti jų žinias, įgūdžius, sugebėjimus, suži-noti, kokį kiekvienas, atei-damas į mokyklą, atsineša

NERAMI PROFESIJA

Siemet LTSR valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų teatro meno katedra dar žydint alyvoms, išleido II-ąją liaudies teatro režisierių laidą. Per ketverius studijų metus jie įsivino aktorius meistriškumą, režisūros, scenos kalbos, sceninio judesio, fechtuotės, šokio, dainavimo, grimo pagrindus, išlausė psichologijos, filosofijos, pedagogikos, teatro istorijos ir kitų dalykų kursą. Čia studentas praturtina savo individualybę, atskleidžiami jo meniniai, organizaciniai, pedagoginiai sugebėjimai. Nors specialybė dar „jauna“, bet nuveikta jau nemažai, o ateities planai dar didesni. Mokomojo teatro rampos šviesas jau išvydo B. Dauguviečio komediją „Zaldokynė“, Labišo vokalio „Mizantropas“, kristalizuoja naujų pastatymų kontūrai: Bomarsė „Pigaro vedybos“, A. Arbuzovo „Tania“ ir kt. Nerami dėstytojų ir studentų kūrybinė mintis ir svajonės jau mato savo kiemo ir apeigų teatrus, savitus pasirodymus miesto ir kaimo aikštėse, mini spektaklius uostamiesčio laivuose...

Nelengvas, bet ir žavus šių studijų laikotarpis prabėga kaip viena akimirka, o šiandien jau galima pasidžiaugti sėkmingai besidarbuojančiais mūsų absolventais — A. Povilaitiene Klaipėdoje, H. Sumilaite, Z. Gabrėnu Kaune, R. Montvilaite Joniškėje, perėmusia jauniausio respublikoje liaudies teatro vairo.

Su gražia ateitimi siejame sėkmingus šių metų laidos absolventų diplominių spektaklių debiutus: J. Jučio — Vilniaus mokytojų namuose, J. Abrasonytės — profsąjungų kultūros rūmų liaudies teatre, A. Juzviko — Anykščių liaudies teatre.

Siuolaikinis saviveiklinio teatro išsivystymo etapas šalyje kelia naujus rimtus reikalavimus, ruošiant režisierius liaudies teatrams. Saviveiklinio kolektyvo vadovui neužtenka būti vien išsilavinusiu žmogumi. Jis turi savyje jungti pedagogo, gilaus ir jautraus ydovo savybes, bet svarbiausia — profesionaliai ir giliai įsisavinti teatro meno kūrybos principus.

Sio straipsnio tikslas nėra agitacinis. Konkursas į šią specialybę fakultetuose būna vienas iš didžiausių. Tik norisi priminti abiturientams: jei jaučiate savyje poreikį kūrybai, esate valingai, nebijote sunkaus kasdieninio darbo, negalite savo gyvenimo įsivaizduoti be teatro — laukiame jūsų!

Gediminas Simkus
LTSR valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų teatro meno katedros vedėjas

DIRŽĄ PADĖKIME Į ŠALĮ

atkelta iš 3 pusl.

Fizinės bausmės šokiruojanti ir viena ir kita puse. Nubaustas vaikas ilgai nešioja širdyje nuoskaudą, kuri ne taip retai virsta neapykanta, o tėvai jaučia gėdą dėl įsikarščiavimo. Yra jautrių vaikų, kuriems pakanka neapgalvoto grubaus prisilietimo ir jis visam gyvenimui gali užsiskleisti. Yra jautrių ir tėvų, kurie visada skaudžiai pergyvena dėl diržo, bet negali susilaikyti be jo. Tokie tėvai negali vaikų bausiti be erziniškos, be pūkio ir be neapykantos, atvira širdimi ir gryna sąžine, kad baudžiamasis matytų, jog bausmė skiriama jo labai iš tėviškos meilės, ir dėl to jis turi priimti bausmę su tokiu pat nuosirdumu, su kokių geria karčius gydytojo skirtuosius lašus.

Be bausmių retai kam tenka išsiversti, nors yra šeimų, kuriose tokia aukšta pedagoginė kultūra, kad vaikai auga be bausmių. Tačiau... baudžiant visada reikėtų žinoti, kad negalima žeminti ir mažinti bausmės vaiko savarankiškumo. Vaikas turi teisę klysti. Jeigu jis bijos klysti, jam bus sunku ryžtis savarankiškai atlikti sudėtingas užduotis bei asmeninius sumanymus. Bausmė reikiama atsargiai, nes vaikai nusižengia, nemokėdami įvertinti veiklos situacijos, nesugeba reikiamai įsigilinti į visas detales.

Bausmė neturi turėti atspalvio. Ji turi apsaugoti nuo kitų nusižengimų. Bausmė vaikas turi suprasti, kaip geranorišką įspėjimą. Bausmė negalima grąsinti. Grasinimas nėra bausmė. Jis tik mažina bausmės efektyvumą.

Maskviečiai psichologai apklausė iš skirtingų miestų, skirtingų tautybių, skirtingų grupių pirmakursių studentų, kurie nuo pirmos klasės turėjo pavyzdinę elgesį, ne karto nebuvo nubausti už drausmės pažeidimą. Išaiškėjo, kad net 75 proc. apklaustųjų ne tik mokykloje, bet ir namuose niekas nebaudė už drausmės pažeidimus. 50 proc. apklaustųjų piktinosi fizinėmis bausmėmis (po mušimo aš pabėgiau iš namų... nemylėčiau tėvelio, jeigu jis būtų mane palietęs. Užaugęs atkerščiau). Šių studentų

šeimų aukšta elgesio kultūra. Dalis tėvų nors ir nesi-domėjo pedagoginėmis naujovėmis, auklėjo vadovaudamiesi sveiku protu, bet auklėjimui skyrė daug dėmesio ir laiko. Vaikai kasdien jau-tė tėvų patį, žinojo, kad elgtis savarankiškai gali tik iki tam tikros ribos, kurios negalima peržengti nepasitarus su vyresniaisiais. Būdinga tai, kad tirtųjų tarpe dauguma ikimokykliniais metais gyveno šeimose, nelankė vaikų lopšelio.

Visi tirtieji gerai atsiliepė ne tik apie tėvus, bet ir apie mokytojus. Jie smerkė savo klases draugus, kurie blogai elgėsi, smerkė ir suaugusius, kurie už smulkus nusižengimus, net vaikiškas išdaigas, smarkiai bausdavo vaikus. Skundėsi mokykline disciplina, kad ji varžo mokinių judrumą, tramdo energiją. Jiems nebuvo lengva būti nenubaustiems. Dažnai patirdavo draugų patyčias dėl išglebimo, bailumo nusikalsti, patirdavo ir kant-rybės išsekimą, nes moky-tojai dažnai keldavo pernelyg nelogiškus drausmės reikalavimus.

Smogiai šokam ir dainuojam.

J. Junevičiaus nuotr.

Naujas dokumentinis filmas

Lietuvos televizijos ekrane netrukus pasirodys naujas pilnametražinis spalvotas dokumentinis filmas „Mūsų žemė — Tarybų Lietuva“, kuris įeina į sąjunginį ciklą „Didžiųjų darbų metai“, skirta TSKP XXVI suvažiavimui, o taip pat Lietuvos Komunistų partijos XVIII suvažiavimui. Scenarijaus autorius žurnalistas Juozas Baušys ir „Telefilmo“ režisierius, žinomas dokumentinių filmų kūrėjas Vidmantas Puplauskis, filmo centre parodys mūsų amžininką, komunistinių pažiūrų žmogų. Filmo herojai kolūkinio kaimo ir pramonės darbo pirmūnai, žymūs mokslininkai, sportininkai, visuomenės veikėjai, ek-rane bus parodyta, koks gražus ir turtingas mūsų kraštas. Siame filme mes išvysime ir Anykščių rajono vaizdus, pabuvosime Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio Niūronių kaime įkurtame Arklų muziejuje.

Filmą „Mūsų žemė — Tarybų Lietuva“ apžvelgs visus dešimtojo penkmečio metus, įvykius, darbo žmonių pasiekta pergalės.

B. Vytaitis

UŽSIENYJE

✦ Tarybų Sąjungos specialistai baigė ruošti keleto hidrotechnikos įrenginių šiaurinėje Tuniso dalyje techninius projektus. TSRS padedant, bus pastatytos užtvankos prie Džumino ir Rezalos upių ir nutiestas Džumino-Medžeros kanalas. Pastatius šiuos objektus, taip pat perkėlus vandenų nutekėjimą iš Tuniso šiaurės į centrinius rajonus, bus išspręsta Tuniso ir Bizerto miestų aprūpinimo geriamuoju vandeniu problema, taip pat sudrėkintos šiaurinio ir centrinio šalies rajonų žemės ūkio naudmenos.

✦ Nuo įvairių susirgimų paskiepyta maždaug 1,5 milijono pietų Etiopijos gyventojų. Tokie yra pirmieji konkretūs čia prasidėjusios nacionalinės kovos su infekcinėmis ligomis kampanijos rezultatai.

✦ Italijoje sėkmingai vyksta lėšų rinkimo komunistinės spaudos fondui kampanija. Kaip praneša „Unita“, šiais tikslais jau surinkta daugiau kaip 1 milijardas lirų.

✦ JAV senato finansų komisija nutarė 2,2 milijardo

dolerių sumažinti fondus, skirtus socialinėms-ekonominėms programoms, kurios labai reikalingos amerikiečiams. Įstatymų leidėjų nutarimu 1981 finansiniais metais gerokai sumažinamos lėšos nepasiturinčių gyventojų sluoksnių medicininiams aptarnavimui, bedarbiams mokamos pašalpos, kai kurių švietimo ir kitų socialinių programų subsidavimas.

✦ Britanijos salose nedarbas pasiekė rekordinį per visus pokario metus lygį. Čia paskelbtu oficialiu užimtumo klausimų ministerijos pranešimu, šalyje dabar yra beveik 1,7 milijono bedarbių.

✦ Venesuelos žemės ūkis pergyvena neregėtos krizės etapą. Šiuo metu šalis yra priversta importuoti maždaug 50 procentų maisto produktų, kuriems išleidiama nemaža nacionalinio biudžeto dalis.

✦ Kozencos provincijos Cetraro mieste Italijos mafija padarė naują nusikaltimą. Nusikaltėliai nušovė municipaliteto tarybos narį — komunistą Džovanį Lozardą. Zuvusiojo „kalte“ buvo ta, kad jis kovojo prieš mafijos veiklą Kalabrijos srityje.

(TASS-ELTA)

Redaktorius pavaduotojas K. KAIRIOKSTIS

Lietuopsąjungos Vilniaus autobusų Anykščių autokolonai reikalingi vairuotojai.

Kreiptis į autokolonos viršininką, Mičiurino 4a, arba telefonu 5-24-65.

ANTANUI NAVIKUI

Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liudėsio valandą, mirus mylimai mamytai. Ribaui, Mikalajūnai, Litvinavičiai, Repečkos

Mirus JONUI ZVIRB-LIUI, reikšlame nuosirdžia užuojauta žmonai ADELEI, sūnui VLADUI ir artimiesiems.

„Nevėžio“ kolūklo valdyba

Nuosirdžiai užjaučiame bendradarbę VANDĄ CEPUKIENĘ, mylimai mamytai mirus.

A. Mackonienė, D. Kavaliukaitė, E. Rokaitė

ŽINIOS

APIE PIENO GAMYBĄ IR PRIMELŽIMĄ IŠ KARVĖS

1980 m. birželio 30 — liepos 7 dienomis

Ūkio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc., lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg per parą	+,- lyginant su 1979 m.	Ūkio pavadinimas	Bendra pieno gamyba proc., lyginant su 1979 m.	Iš karvės kg per parą	+,- lyginant su 1979 m.
Andrioniškis	99	10,6	+0,2	Surdegis	109	9,9	+0,8
„Anykščių šilėlis“	112	13,1	+1,1	Svėdasai	111	11,6	+0,9
„Ateitis“	102	10,9	+0,5	„Svyturys“	114	15,7	+2,1
„Atžalynas“	107	10,6	+0,7	„Už taiką“	103	10,7	—
„Aukštakalnis“	100	10,9	+0,2	„Vienybė“	99,8	10,4	—0,3
„Aušra“	109	10,0	+0,7	Kolūkuose:	107	11,4	+0,7
Cerniachovskio	111	11,0	+1,0	Jakšišio t. ūkis	97	10,7	—0,6
„Gimtoji žemė“	107	12,7	+0,6	Naujasodžio t. ūkis	92	10,4	+0,4
„Gintaras“	108	11,1	+0,7	Raguvelės t. ūkis	98	9,1	—0,2
K. Staro	107	12,4	+0,4	Staškūniškio t. ūkis	99	8,9	+0,3
Kurkliai	103	10,0	+0,6	Sodininkystė t. ūkis	109	13,7	+1,0
„Lenino kelfu“	102	13,1	+0,2	Elmininkų eksp. ūkis	105	11,1	+0,5
Levaniškis	113	14,1	+1,1	Valstyb. ūkiuose:	100,6	10,7	+0,3
M. Melnikaitės	120	10,6	+1,6	Aknystų pagalb. ūkis	99	9,6	+0,2
„Nevėžis“	164	10,6	+0,9				
„Pirmyn į komunizmą“	115	12,3	+1,6				
„Puntukas“	117	11,7	+1,6				
Skidmonys	88	10,0	+0,6				

RAJONE:

106 11,3 +0,7

* — duomenys nelyginami.

Anykščių rajono Valstybinės statistikos informacinė skaičiavimo stotis

Reikalinga

Anykščių statybinių medžiagų kombinatui reikalingi: vyr. buhalterio pavaduotojas, inžinierius-statybininkas, elektrikai, suvirintojai, staliai, statybininkai.

Vikonių cechui — elektrikai, šaltkalviai, įvairių profesijų darbininkai prie plytų gamybos.

Rubikių cechui — elektrikai, šaltkalviai, įvairių profesijų darbininkai prie plytų gamybos. Dėl darbo sąlygų ir gyvenamojo ploto kreiptis vietoje į cechų viršininkus arba į Statybinių medžiagų kombinato kadry skyrių, telefonas 5-19-72.

Administracija

Anykščių rajono gamybiniam agrocheminio žemės ūkio aptarnavimo susivienijimui reikalingi: traktorininkai, kombainininkai ir suvirintojai dujomis ir elektra.

Kreiptis: Anykščiai, Tiekimo 8, telefonas 5-22-04.

Administracija

Rinko Panevėžio spaustuvinė Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuvinė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262. Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.243 Užsak. Nr. 1115

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktorius 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-48, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективнияс дярбас» («Коллективный труд») — орган Аникшчяйского районного комитета КП Литвы и Аникшчяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)